

ปกิณกะ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. นายแพทย์สมชัย บวรกิตติ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อมร ลีลารัศมี

ในวาระที่อาจารย์สมชัยมีอายุ ๘๔ ปีใน พ.ศ. ๒๕๕๖ และมีการจัดทำหนังสือเป็นที่ระลึก ในวาระวันคล้ายวันเกิดของอาจารย์ เพื่อบันทึกผลงานที่ผ่านมาของท่านอาจารย์ รวมทั้งความรู้สึก ความศรัทธา ของผู้ที่เคยร่วมทำงานกับอาจารย์ในอดีต ผมขอขอบคุณอาจารย์ที่ให้เกียรติ และให้โอกาสแก่ผมเพื่อบันทึกความรู้สึก ความชื่นชม ที่มีต่ออาจารย์ไว้ด้วย

อาจารย์สมชัย เป็นอาจารย์ที่มีความขยันและทำงานหนักจนตลอดชีวิตที่ผ่านมา ตั้งแต่ผมเป็นแพทย์ประจำบ้าน ก็เคยทำ ward round กับอาจารย์หลายครั้ง พบว่า อาจารย์มีความละเอียดมากในการตรวจสอบข้อมูลของผู้ป่วย และจะอ้างอิงข้อมูลทางวิชาการในการทำ ward round กับผู้ป่วยเสมอ ผมอาจจะแปลกใจในตอนแรกว่า ทำไมอาจารย์ถึงทราบข้อมูลทางวิชาการมากนัก แต่เมื่อมาดูอาจารย์ทำงานและจำนวนบทความต่างๆ มากมาย ที่อาจารย์เขียน จึงทราบว่าอาจารย์เป็นนักค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการในวารสารต่างๆ มากมายจริงๆ แล้วนำมาเขียนเป็นบทความอยู่เรื่อยๆ จึงทำให้ภูมิความรู้ของอาจารย์ “แน่นหนา” ยากที่จะหาประเด็นหรือความเห็นแย้งมาเถียงกับอาจารย์ให้ชนะได้ (ถ้าเราไม่ “แน่น” ด้วยข้อมูลทางวิชาการจริง) อาจารย์ยังมีอาจารย์แพทย์ต่างประเทศมาร่วม ward round ด้วยในบางครั้ง มีอยู่ครั้งหนึ่งที่ผมในขณะที่เป็นแพทย์ประจำบ้าน ได้นำเสนอผู้ป่วยที่เป็น tuberculous pleural effusion ที่พบ neutrophil สูงเด่นถึงร้อยละ ๘๐ ในน้ำหล่อโพรงเยื่อหุ้มปอด ก็คิดว่า อาจารย์จะวินิจฉัยแยกโรคเป็น bacterial pyothorax แต่อาจารย์สมชัยกับอาจารย์แพทย์จากประเทศญี่ปุ่น ก็วินิจฉัยแยกโรคเป็นวัณโรคโพรงเยื่อหุ้มปอด และบอกว่า neutrophil ที่สูงเด่นถึงร้อยละ ๘๐ ในน้ำหล่อโพรงเยื่อหุ้มปอด เป็นเรื่องที่พบได้ในวัณโรคของเยื่อหุ้มปอด โดยเฉพาะในระยะแรก แต่นึกถึงวัณโรคเพราะลักษณะคลินิกที่แสดงแบบ subacute และสมัยเมื่อ ๔๐ ปีก่อนวัณโรคเป็นโรคที่พบบ่อยมาก

การที่อาจารย์สมชัยเป็นอาจารย์ด้านโรคปอดและผมทำงานในด้านโรคติดเชื้อ ก็มีบ่อยครั้งที่ต้องโคจรมาพบกันในการบรรยายหรืออภิปรายผู้ป่วยในเรื่องสาเหตุของปอดอักเสบ การทำงานร่วมกันไม่มีปัญหา แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ อาจารย์สมชัย นำ case ไปเขียนเป็น case report ได้รวดเร็วมาก ผมเคยวินิจฉัยโรคโนคาร์ดิโอสิสของปอดได้ไม่ถึง ๓ สัปดาห์ อาจารย์สมชัยนำไปเขียนเป็น case report ลงในสารคดีราชแล้ว โดยเขียนในประเด็นลักษณะของภาพถ่ายรังสีทรวงอกในโรคนี้ที่แตกต่างจากโรคปอดอักเสบอื่นๆ ผมเคยต่อว่าอาจารย์ว่า “ทำไมอาจารย์จึงรีบเขียนรายนี้นัก” อาจารย์ตอบว่า “กลัวว่า จะไม่มีใครบันทึกไว้ เลยรีบเขียน” หลังจากนั้นมา ผมก็เข้าใจอาจารย์มากขึ้น และไม่แปลกใจที่อาจารย์เขียนบทความได้จำนวนมาก คิดว่า บทความวิชาการที่อาจารย์เขียนน่าจะมีจำนวนมากที่สุดในประเทศ (หรือว่าในโลกนี้)

ผมเคยเขียนบทความพื้นฐานวิชาการร่วมกับอาจารย์สมชัย เรื่อง Melioidosis: a review and update ลงในวารสาร Review of Infectious Diseases 1989 ในสมัยนั้น มีแพทย์รู้จัก melioidosis น้อยมากทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ การที่ผมเขียนและอาจารย์สมชัยช่วยทบทวนทั้งภาษาอังกฤษและข้อมูลทางปอด ทำให้บทความนี้ ถูกอ้างอิงมากกว่า ๓๖๐ ครั้งในวารสารนานาชาติ และยังถูกตำรามาตรฐานนานาชาติด้านอายุรศาสตร์ เช่น Harrison's Textbook of Medicine นำไปอ้างอิง หรือ ตำราโรคติดเชื้อมาตรฐานนานาชาติ เช่น Mandell, Douglas and Bennett's Principle and Practice of Infectious Diseases ด้วย นับว่าได้เผยแพร่ชื่อเสียงของภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ด้วยในระดับนานาชาติ

ข้อมูลข้างล่างนี้ ค้นโดย Google เมื่อวันที่ ๗
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

1. Melioidosis: review and update.

www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/2665001

SimilarShare

Shared on Google+. View the post.

by A Leelarasamee - 1989 - Cited by 360 -

Related articles

Melioidosis: review and update. Leelarasamee A, Bovornkitti S. Department of Medicine, Faculty of Medicine, Siriraj Hospital, Mahidol University, Bangkok, ...

ผมว่า ถึงแม้อาจารย์ย่างเข้าวัย ๘๕ ปี แต่อายุ
แค่นี้ไม่สามารถ “หยุดยั้ง” คุณสมบัติที่โดดเด่นใน “ความ
เป็นนักวิชาการและนักเขียนบทความวิชาการทางการแพทย์”
ได้ ตัวอาจารย์เองยังทำประโยชน์ให้แก่องค์กรต่างๆ ได้
อีกมากมาย อย่างผมรุ่นหลังกว่าเยอะ ก็ได้แต่ขออาราธนา
คุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก
ได้โปรดคุ้มครองปกป้องรักษาอาจารย์ให้มีพลานามัยแข็งแรง
ให้อาจารย์ทำงานต่อไปได้มากเท่าเดิม มีสุขภาพกายที่เข้มแข็ง
และพลังจิตที่แข็งแกร่งในความมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์ให้แก่
องค์กรต่างๆ และแก่ประเทศไทยต่อไป